

8.előadás: Adatbázisok-1

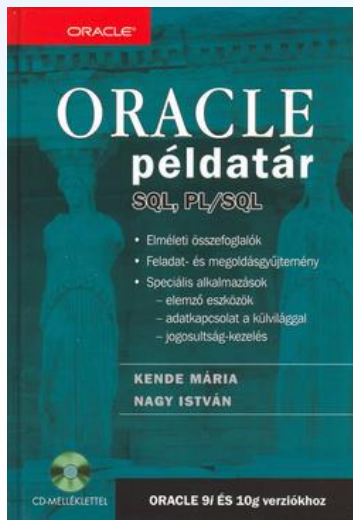
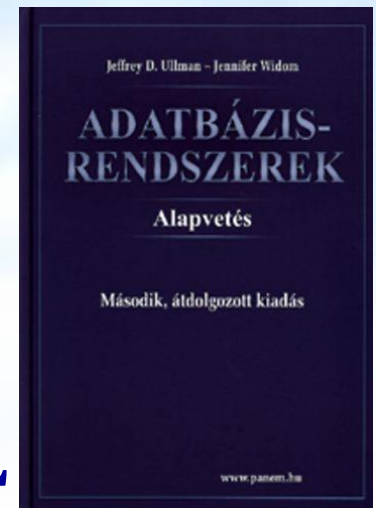
dr. Hajas Csilla (ELTE IK)

<https://sila.hajas.elte.hu/>

PL/SQL 1.rész [Tk-ben: SQL/PSM]

9.3. Az SQL és a befogadó nyelv közötti felület

9.4. SQL/PSM Sémában tárolt alprogramok

Gyakorlaton: Oracle PL/SQL

>> Kende Mária-Nagy István:

Oracle példatár (8-10.fejezet)

>> Gábor András-Juhász István:

PL/SQL programozás

Emlékeztető: SQL fő komponensei

- **Az SQL elsődlegesen lekérdező nyelv** (Query Language)
SELECT utasítás (az adatbázisból információhoz jussunk)
- **Adatkezelő nyelv, DML** (Data Manipulation Language)
INSERT, UPDATE, DELETE, SELECT
- **Sémaleíró nyelv, DDL** (Data Definition Language)
CREATE, ALTER, DROP
- **Tranzakció-kezelés**
COMMIT, ROLLBACK, SAVEPOINT
- **Adatvezérlő nyelv, DCL** (Data Control Language)
GRANT, REVOKE
- **Procedurális kiterjesztések**
SQL/PSM és a gyakorlatban Oracle PL/SQL

Emlékeztető: Az Eljut-feladat (Tk.10.2)

Ezt most PL/SQL-ben is megírjuk!

Tankönyv 10.2. fejezet példája (az ELJUT feladat)

- **Jaratok**(legitarsasag, honnan, hova, koltseg, indulas, erkezes) táblában repülőjáratok adatait tároljuk.
- A járatok táblát létrehozó script:
http://people.inf.elte.hu/sila/eduAB/jaratok_tabla.txt
- **Mely (x,y) párokra lehet eljutni x városból y városba?**
- Ezt egy relációs algebrai kifejezésként nem tudjuk megadni zárt alakban, klasszikus SQL SELECT utasítással sem tudjuk kifejezni, csak azt tudjuk, hogy átszállás nélkül, egy, két, stb... átszállással:

Az Eljut-feladatnak nincs algebrai megoldása

```
select distinct honnan, hova  
  from jaratok
```

union

```
select j1.honnan, j2.hova  
  from jaratok j1, jaratok j2  
 where j1.hova=j2.honnan
```

union

```
select j1.honnan, j3.hova  
  from jaratok j1, jaratok j2, jaratok j3  
 where j1.hova=j2.honnan  
       and j2.hova=j3.honnan
```

--- union stb... Ezt így nem lehet felírni...

Az Eljut-feladat Datalogban

Tankönyv 10.2. fejezet példája (az ELJUT feladat)

- Jaratok(legitarsasag, honnan, hova, koltseg, indulas, erkezes) EDB-táblában repülőjáratok adatait tároljuk.

Mely (x,y) párokra lehet eljutni x városból y városba?

- Datalogban felírva (lineáris rekurzió)

```
Eljut(x, y) <- Jaratok(l, x, y, k, i, e)
```

```
Eljut(x, y) <- Eljut(x, z) AND Jaratok(l, z, y, k, i, e)
```

- Vagy másképp felírva Datalogban (mi a különbség?)

```
Eljut(x, y) <- Jaratok(_, x, y, _, _, _) --- anonimus változók
```

```
Eljut(x, y) <- Eljut(x, z) AND Eljut(z, y) --- nem lineáris rek.
```

Az Eljut feladat SQL-99 szabványban

- Datalog **LINEÁRIS, MONOTON** rekurzió átírható:
Eljut(x, y) <- Jaratok(l, x, y, k, i, e)
Eljut(x, y) <- Eljut(x, z) AND Jaratok(l, z, y, k, i, e)
- Hova, mely városokba tudunk eljutni Budapestről?
WITH RECURSIVE Eljut(honnan, hova) AS
(SELECT honnan, hova FROM Jaratok
UNION
SELECT Eljut.honnan, Jaratok.hova
FROM Eljut, Jaratok
WHERE Eljut.hova = Jaratok.honnan)
SELECT hova **FROM** Eljut **WHERE** honnan='Bp';

SQL-99 szabvány: Rekurzív lekérdezés

- A WITH utasítás több ideiglenes relációra vonatkozó definíciója:

WITH [RECURSIVE] R_1 AS < R_1 definíciója>

[RECURSIVE] R_2 AS < R_2 definíciója>

...

[RECURSIVE] R_n AS < R_n definíciója>

< $R_1, R_2, \dots, R_n$ relációkat tartalmazó lekérdezés >

Oracle SQL megoldások: with utasítással

- Az **Oracle SQL** a WITH RECURSIVE utasítást azt úgy támogatja, hogy WITH szerepel RECURSIVE nélkül, és UNION helyett UNION ALL-t lehet csak beírni
- WITH utasítással (Oracle 11gR2 verziótól használható)

WITH eljut (honnan, hova) as
(select honnan, hova from jaratok

UNION ALL

select jaratok.honnan, eljut.hova
from jaratok, eljut
where jaratok.hova=eljut.honnan)

SEARCH DEPTH FIRST BY honnan SET SORTING
CYCLE honnan SET is_cycle TO 1 DEFAULT 0

select distinct honnan, hova from eljut order by honnan;

Oracle SQL megoldások: connect by

- SELECT DISTINCT hova FROM jaratok
WHERE HOVA <> 'DAL'
START WITH honnan = 'DAL'
CONNECT BY **NOCYCLE** PRIOR hova = honnan;
- SELECT LPAD(' ', 4*level) || honnan, hova,
level-1 Atszallasok,
sys_connect_by_path(honnan||'-'>'||hova, '/'),
connect_by_isleaf, connect_by_iscycle
FROM jaratok
START WITH honnan = 'SF'
CONNECT BY **NOCYCLE** PRIOR hova = honnan;

Háromféle programozási megközelítés

- 1.) **SQL kiterjesztése procedurális eszközökkel**, az adatbázis séma részeként tárolt kódrészekkel, tárolt modulokkal (pl. **PSM** = Persistent Stored Modules, **Oracle PL/SQL**).
- 2.) **Beágyazott SQL** (sajátos előzetes beágyazás EXEC SQL. - Előfordító alakítja át a befogadó gazdanyelvre/host language, pl. C)
- 3.) **Hívásszintű felület**: hagyományos nyelvben programozunk, függvénykönyvtárat használunk az adatbázishoz való hozzáféréshez (pl. CLI = call-level interface, JDBC, PHP/DB)

SQL programnyelvi környezetben

- Milyen problémák merülnek fel, amikor egy alkalmazás részeként, programban használjuk az SQL utasításokat?
- 1.) **Osztott változók használata:** közös változók a nyelv és az SQL utasítás között (ott használható SQL utasításban, ahol kifejezés használható).
- 2.) **A típuseltérés problémája:** Az SQL magát a relációs adatmodell képezi. Reláció: gyűjtemény, sorok multihalmaza, mint adattípus nem fordul elő a magasszintű nyelvekben. A lekérdezés eredménye hogyan használható fel? Megoldás:

Lekérdezések használata a PSM-ben

- **A típuseltérés problémája:** Az SQL multihalmaz szemlélete hogyan egyeztethető össze a magas-szintű programnyelvekkel? A lekérdezés eredménye hogyan használható fel?
- Három esetet különböztetünk meg attól függően, hogy a `SELECT FROM [WHERE stb]` lekérdezés eredménye skalárértékkel, egyetlen sorral vagy egy listával (multihalmazzal) tér-e vissza.

Lekérdezések használata a PSM-ben

- SELECT eredményének használata:
 1. SELECT eredménye egy **skalárértékkel** tér vissza, **elemi kifejezésként** használhatjuk.
 2. SELECT **egyetlen sorral** tér vissza
SELECT $e_1, \dots, e_n$ **INTO** $vált_1, \dots, vált_n$
 - A végrehajtásnál visszatérő üzenethez az
 - SQL STATE változóban férhetünk hozzá.
 3. SELECT eredménye **több sorból álló tábla**, akkor az eredményt soronként bejárhatóvá tesszük, **kurzor** használatával.

PL/SQL

Oracle PL/SQL **9-11.gyakorlatok** témaköre:

- Blokkos szerkezet
- Változók, Típusok
- Vezérlési szerkezetek
- Kurzorok, kurzorváltozók
- Alprogramok, Tárolt eljárások és függvények
- Hiba-és kivételkezelés
- Triggerek
- Monoton rekurzív lekérdezések (Eljut-feladat)

PL/SQL – I.rész az alapok

- ELTE Adatbázisok gyakorlaton: Oracle PL/SQL
- **Oracle® Database PL/SQL Language Reference**
- PL/SQL
- Procedurális nyelv
- Az SQL DML-t kombinálja a procedurális nyelvi feldolgozással (adatbázis + programozás)

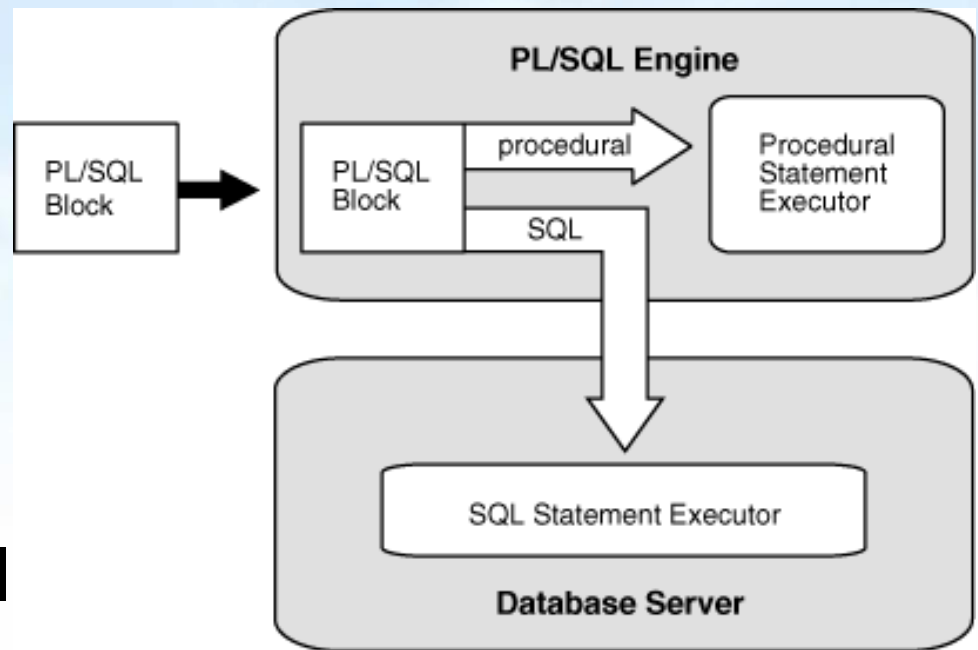

Figure 1-1 PL/SQL Engine

PL/SQL

- Egy PL/SQL blokk szerkezete:

[címke]

[DECLARE

deklarációs utasítások]

BEGIN

végrehajtandó utasítások

[EXCEPTION

kivételkezelés]

END [név];

PL/SQL

➤ Eljárás deklaráció

```
PROCEDURE eljárás_neve [(formális  
paraméterlista)]  
IS  
[deklarációs utasítások]  
BEGIN  
    végrehajtandó utasítások  
    [EXCEPTION kivételkezelő]  
END [név];
```

PL/SQL

➤ Függvény deklaráció

```
FUNCTION függvény_neve [(formális  
paraméterlista)]  
RETURN típus IS  
[deklarációs utasítások]  
BEGIN  
    végrehajtandó utasítások  
    [EXCEPTION kivételkezelő]  
END [név];
```

PL/SQL

- A különbség az eljárás és a függvény között
 - Eljárás: direkt módon nem adnak vissza értéket, általában utasítások lefuttatása a cél (illetve logikailag egy egységbe tartozó utasítások egy helyen kezelése)
 - Függvény: visszaad egy értéket, általában arra használják, hogy kiszámítsanak valamit és azt visszaadják.

PL/SQL – Deklarációs rész ---1

- Tartalma lehet
 - Típus definíció
 - Változó deklaráció

Név típus [[NOT NULL] {:= | DEFAULT} kifejezés];

Példák: belépési idő változó, illetve dolgozók száma változó és az alapértelmezett értéke 0.

belepesi_ido DATE;

dolg_szama NUMBER NOT NULL DEFAULT 0;

dolg_fizetes NUMBER NOT NULL := 1000;

PL/SQL – Deklarációs rész ---2

- Tartalma lehet
 - Nevesített konstans deklaráció
 - Név CONSTANT típus [NOT NULL] {:= | DEFAULT} kifejezés;

Példa: fizetés konstans, melynek értéke 1000.

```
fizetes CONSTANT NUMBER := 1000;
```

- Kivétel deklaráció
- Kurzor definíció
- Alprogram definíció

PL/SQL – Adattípusok ---1

- Logikai (ez új, nem volt a create table esetén)
 - BOOLEAN --- 3-értékű logika
- Numerikus
 - NUMBER – ez így lebegőpontos
 - NUMBER(3) – ez így fixpontos
 - FLOAT – nem korlátozott lebegőpontos
 - INT, INTEGER, SMALLINT – korlátozott fixpontos
 - stb ...

PL/SQL – Adattípusok---2

- Karakteres
 - CHAR
 - VARCHAR2
 - NVARCHAR2
 - stb...
- Dátum
 - DATE
 - TIMESTAMP(p)
 - INTERVAL

PL/SQL – Adattípusok---3

- A deklarációban a típus lehet
 - Skalár adattípus
 - Hivatkozási típus: %TYPE, %ROWTYPE
 - Változónév / rekordnév /
adatbázis_tábla_név.oszlopnév /
kurzorváltozó_név / kollekciónév /
objektumnév%TYPE
 - Adatbázis_táblané /
kurzornév%ROWTYPE

PL/SQL – Adattípusok---4

➤ PL/SQL Ref.: Example 2-24 Assigning Values

DECLARE -- You can assign initial values here

counter NUMBER := 0;

done BOOLEAN;

emp_rec employees%ROWTYPE;

BEGIN -- You can assign values here too

done := (counter > 100);

emp_rec.first_name := 'Antonio';

emp_rec.last_name := 'Ortiz';

END;

/

PL/SQL – Adattípusok---5

- Rekord típus deklaráció
 - `TYPE név IS RECORD (
 mezőnév típus [[NOT NULL] {:= |
 DEFAULT} kifejezés], ...);`
 - Példa: telefonkönyv rekord
`TYPE telkonyv IS RECORD (
 szam NUMBER,
 nev VARCHAR2(20));`
- Rekord deklaráció
`telefonkonyv telkonyv;`
- Rekord mezőjének elérése
`telefonkonyv.nev;`

PL/SQL – Adattípusok---6

➤ Altípusok

- SUBTYPE név IS
alaptípus_név[(korlát)] [NOT NULL];
- Példa: beépített altípus az INTEGER
SUBTYPE INTEGER IS NUMBER(38,0);

➤ Tömbök

- TYPE típusnév IS VARRAY(n) OF
<elemek típusa>;
- Példa: TYPE szamtomb IS VARRAY(10)
OF NUMBER;

PL/SQL - Típuskonverzió

- Implicit a skalártípusok között
- Explicit a beépített függvények használatával
 - TO_DATE
 - TO_NUMBER
 - TO_CHAR

PL/SQL – Kiírás a konzolra

- A PL/SQL nem tartalmaz I/O utasításokat.
 - A DBMS_OUTPUT csomag segítségével üzenetet helyezhetünk el egy belső pufferbe.
 - PUT_LINE eljárás üzenetet ír a pufferbe
 - A puffer tartalmát a SET SERVEROUTPUT ON utasítással jeleníthetjük meg a képernyőn
-
- Példa: Hello World!

```
SET SERVEROUTPUT ON
BEGIN
  DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Hello World!');
END;
/
```

PL/SQL – Utasítások

- Üres
 - NULL;
- Értékadó
 - $X := 0;$
- Ugró
 - GOTO címke;

PL/SQL – Utasítások

- Elágazás
 - IF
 - CASE
- Ciklusok
 - Végtelen
 - WHILE
 - FOR
 - Kurzor FOR (később)
- SQL utasítások

PL/SQL – IF utasítás

➤ Szintaxis:

IF (feltétel)

 THEN utasítás [utasítás] ...

 [ELSIF (feltétel)

 THEN utasítás [utasítás] ...] ...

 [ELSE utasítás [utasítás] ...]

END IF;

PL/SQL – IF utasítás

```
SET SERVEROUTPUT ON
```

```
DECLARE
```

```
    a number(3) := 100;
```

```
BEGIN
```

```
    IF ( a = 10 ) THEN
```

```
        dbms_output.put_line('Value of a is 10' );
```

```
    ELSIF ( a = 20 ) THEN
```

```
        dbms_output.put_line('Value of a is 20' );
```

```
    ELSIF ( a = 30 ) THEN
```

```
        dbms_output.put_line('Value of a is 30' );
```

```
    ELSE
```

```
        dbms_output.put_line('None of the values is matching');
```

```
    END IF;
```

```
    dbms_output.put_line('Exact value of a is: ' || a );
```

```
END;
```

```
/
```

PL/SQL – CASE utasítás

➤ Szintaxis:

CASE kifejezés

WHEN érték1 THEN utasítás1;

...

ELSE utasítás

END CASE;

PL/SQL – CASE utasítás

```
SET SERVEROUTPUT ON
DECLARE
    grade char(1) := 'A';
BEGIN
    CASE grade
        when 'A' then dbms_output.put_line('Excellent');
        when 'B' then dbms_output.put_line('Very good');
        when 'C' then dbms_output.put_line('Well done');
        when 'D' then dbms_output.put_line('You passed');
        when 'F' then dbms_output.put_line('Better try
again');
        else dbms_output.put_line('No such grade');
    END CASE;
END;
```

/

PL/SQL – LOOP utasítás

- Végtelen ciklus
- Szintaxis:

```
LOOP  
utasítás(ok);  
END LOOP;
```

- EXIT-re lép ki
 - Ehelyett használható EXIT WHEN (feltétel) is

PL/SQL – LOOP utasítás

```
➤ SET SERVEROUTPUT ON
DECLARE
  x number := 10;
BEGIN
  LOOP
    dbms_output.put_line(x);
    x := x + 10;
    IF x > 50 THEN
      exit; -- itt lep majd ki
    END IF;
  END LOOP;
  dbms_output.put_line('After Exit x is: ' || x);
END;
/
```

PL/SQL – WHILE utasítás

- Előltesztelő ciklus
- Szintaxis:

```
WHILE feltétel LOOP  
utasítás(ok);  
END LOOP;
```

PL/SQL – WHILE utasítás

```
SET SERVEROUTPUT ON
```

```
DECLARE
```

```
    a number(2) := 10;
```

```
BEGIN
```

```
    WHILE a < 20 LOOP
```

```
        dbms_output.put_line('value of a: ' || a);
```

```
        a := a + 1;
```

```
    END LOOP;
```

```
END;
```

PL/SQL – FOR utasítás

- Számlálós ciklus
- Szintaxis:

```
FOR számláló IN [REVERSE] kezdőérték ..  
Végérték LOOP  
utasítás(ok);  
END LOOP;
```

PL/SQL – FOR utasítás

```
SET SERVEROUTPUT ON
```

```
DECLARE
```

```
    a number(2);
```

```
BEGIN
```

```
    FOR a in 10 .. 20 LOOP
```

```
        dbms_output.put_line('value of a: ' || a);
```

```
    END LOOP;
```

```
END;
```

SQL utasítások PL/SQL-ben

- **Nem használható SELECT**, csak spec.esetben
 - amikor egy sort ad vissza kiegészül egy INTO (ill. ált. BULK COLLECT INTO) utasításrészsel
- **DML utasítások**: INSERT, DELETE, UPDATE
 - kiegészülnek egy RETURNING utasításrészsel, segítségével az érintett sorok alapján számított értéket kaphatunk meg
- MERGE
 - „UPSERT” funkcionalitás
- **Tranz.kez.:** COMMIT, ROLLBACK, SAVEPOINT

SQL utasítások PL/SQL-ben

- SELECT értékének kiválasztása egy változóba
 - **SELECT** select_kifejezés **INTO** változónév
FROM táblanév;
- Példa: King adatainak tárolása a dolg változóban:
 - DECLARE
 dolg dolgozo%ROWTYPE;
BEGIN
 SELECT * INTO dolg
 FROM dolgozo
 WHERE dnev='KING';
END;

SQL utasítások PL/SQL-ben

➤ PL/SQL Ref: Example 2-25 SELECT INTO
DECLARE

bonus NUMBER(8,2);

BEGIN

SELECT salary * 0.10 INTO bonus

FROM employees

WHERE employee_id = 100;

DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('bonus = ' || TO_CHAR(bonus));

END;

/

SQL utasítások PL/SQL-ben

- Törlés egy táblából

DELETE [FROM] táblahivatkozás
[WHERE feltétel]
[returning utasításrész];

- A RETURNING formája

RETURNING
egysoros select kifejezés[, ...]
INTO {változó[, ...] | rekord};

SQL utasítások PL/SQL-ben

- Beszúrás egy táblába

INSERT INTO táblahivatkozás

[(oszlop, ...)]

VALUES

{(sql_kifejezés, [...]) | rekord}

[returning utasításrész];

SQL utasítások PL/SQL-ben

➤ Táblában érték módosítása

```
UPDATE táblahivatkozás  
SET oszlop=sql_kifejezés [, ...]  
[WHERE feltétel]  
[returning utasításrész];
```

SQL utasítások PL/SQL-ben

```
DECLARE          -- PL/SQL Ref.: Example 6-1 Static SQL Statements
emp_id    employees.employee_id%TYPE := 299;
emp_first_name  employees.first_name%TYPE := 'Bob';
emp_last_name   employees.last_name%TYPE  := 'Henry';
BEGIN
    INSERT INTO employees (employee_id, first_name, last_name)
        VALUES (emp_id, emp_first_name, emp_last_name);
    UPDATE employees
        SET first_name = 'Robert'
        WHERE employee_id = emp_id;
    DELETE FROM employees
        WHERE employee_id = emp_id
        RETURNING first_name, last_name
        INTO emp_first_name, emp_last_name;
    COMMIT;
    DBMS_OUTPUT.PUT_LINE (emp_first_name || ' ' || emp_last_name);
END;
/
```

SQL utasítások PL/SQL-ben

➤ PL/SQL Ref.: Example 6-4 **SQL%ROWCOUNT**

```
DROP TABLE emp_temp;  
CREATE TABLE emp_temp AS  
    SELECT * FROM employees;  
DECLARE  
    mno NUMBER(6) := 122;  
BEGIN  
    DELETE FROM emp_temp WHERE manager_id = mno;  
    DBMS_OUTPUT.PUT_LINE ('Number of employees  
        deleted: ' || TO_CHAR(SQL%ROWCOUNT));  
END;  
/
```

PL/SQL - II.rész folyt.jön 9.előadáson:

Kurzorok, Alprogramok, Triggerek, Kivétel- és hibakezelés

- A következő 9.előadáson folytatjuk a PL/SQL-t
- Most a 8.előadás hátralevő részében az eddigi tananyaghoz példaként nézzük meg, hogy az Eljut feladatot hogyan oldjuk meg PL/SQL-ben!

Eljut-feladat (monoton rekurzió) megoldása PL/SQL programmal

Tankönyv 10.2. fejezet példája (az ELJUT feladat)

- **Jaratok**(legitarsasag, honnan, hova, koltseg, indulas, erkezes) táblában repülőjáratok adatait tároljuk.
- A járatok táblát létrehozó script:
http://people.inf.elte.hu/sila/eduAB/jaratok_tabla.txt
- **Mely (x,y) párokra lehet eljutni x városból y városba?**
- Ezt egy relációs algebrai kifejezésként nem tudjuk megadni zárt alakban, klasszikus SQL SELECT utasítással sem tudjuk kifejezni, csak azt tudjuk, hogy átszállás nélkül, egy, két, stb... átszállással:

Az Eljut-feladatnak nincs algebrai megoldása

```
select distinct honnan, hova  
  from jaratok
```

union

```
select j1.honnan, j2.hova  
  from jaratok j1, jaratok j2  
 where j1.hova=j2.honnan
```

union

```
select j1.honnan, j3.hova  
  from jaratok j1, jaratok j2, jaratok j3  
 where j1.hova=j2.honnan  
       and j2.hova=j3.honnan
```

--- union stb... Ezt így nem lehet felírni...

Az Eljut feladat SQL-99 szabványban

- Datalog **LINEÁRIS, MONOTON** rekurzió átírható:
Eljut(x, y) <- Jaratok(l, x, y, k, i, e)
Eljut(x, y) <- Eljut(x, z) AND Jaratok(l, z, y, k, i, e)
- Hova, mely városokba tudunk eljutni Budapestről?

WITH RECURSIVE Eljut AS

(SELECT honnan, hova FROM Jaratok

UNION

SELECT Eljut.honnan, Jaratok.hova

FROM Eljut, Jaratok

WHERE Eljut.hova = Jaratok.honnan)

SELECT hova **FROM Eljut** WHERE honnan='Bp';

Rekurzív lekérdezések

- **Datalog rekurzió** segít megérteni az SQL-99 szabványban bevezetett **rekurzív lekérdezések WITH RECURSIVE** záradékát.
- A BSc-n **csak MONOTON rekurziót** vesszük, vagyis nem használjuk nem-monoton különbség műveletet, nincs csoportosítás-aggregálás (ugyanis az olyan lekérdezések, amelyek nem-monotonok, megengedik a negációt és aggregálást az olyan különös hatással van a rekurzióra, ezt csak MSc kurzusokon vesszük).
- **Nézzük meg a monoton rekurzív Eljut-feladatnak a megvalósítását Oracle PL/SQL programmal**

Eljut feladat PL/SQL-ben ---1

- **Rek1.feladat:** Mely (x, y) várospárokra lehet egy vagy több átszállással eljutni x városból y városba?
- Ehhez hozzuk létre eljut(honnan,hova) táblát,
DROP TABLE eljut;
CREATE TABLE eljut(
 honnan VARCHAR2(10),
 hova VARCHAR2(10));
- Írjunk egy olyan PL/SQL programot, ami feltölti az ELJUT táblát a sorait a járatok tábla alapján (ehhez ciklust szervezni, az insert több sor felvitele 2.alakja alkérdéssel járatok és eljut táblák alapján)

Eljut feladat PL/SQL-ben ---2

- Az ELJUT feladat megoldása Oracle PL/SQL-ben
- A ciklus során ellenőrizni kell, hogy addig hajtsuk végre a ciklust, amíg növekszik az eredmény (Számláló)
- **DECLARE** RegiSzamlalo Integer;
UjSzamlalo Integer;
- Deklarációs rész után **BEGIN ... END;** között az utasítások, először az eljut táblának kezdeti értéket adunk (a megvalósításnál az INSERT-nél figyelni, hogy ne legyenek ismétlődő sorok: select distinct)
delete from eljut;
insert into eljut (**SELECT distinct** honnan, hova
FROM jaratok);

Eljut feladat PL/SQL-ben ---3

- Szamlalo változóknak adunk kiindulási értéket:

RegiSzamlalo := 0;

select count(*) **into** UjSzamlalo from eljut;

- **A ciklust addig kell végrehajtani**, amíg növekszik az eredmény (Szamlalo) duplikátumokra figyelni!

LOOP

insert into eljut (lásd a köv.oldalon...)

select count(*) **into** UjSzamlalo from eljut;

EXIT WHEN UjSzamlalo = RegiSzamlalo;

RegiSzamlalo := UjSzamlalo;

END LOOP;

commit;

Eljut feladat PL/SQL-ben ---4

- Az eljut tábla növelése a ciklusban, figyelni kell a duplikátumokra, csak olyan várospárokat vegyünk az eredményhez, ami még nem volt!

insert into eljut

```
(select distinct eljut.honnan, jaratok.hova  
  from eljut, jaratok --- *from (lineáris rekurzió)  
 where eljut.hova = jaratok.honnan  
 and (eljut.honnan,jaratok.hova)  
      NOT IN (select * from eljut));
```

- Megjegyzés: PSM-ben a **nem-lineáris rekurzió** is megengedett: **from eljut e1, eljut e2 ---*from-ban**

Eljut feladat PL/SQL-ben ---5

- **Rek2.feladat:** Mely (x,y) város párokra hány darab átszállással és milyen költségekkel lehetséges egy vagy több átszállással eljutni x városból y városba?
- Ehhez készítsünk Eljut2(honnan, hova, atszallas, koltseg) táblát. Írjunk egy olyan PL/SQL programot, ami feltölti az ELJUT táblát.
- **Rek3.feladat:** Tegyük fel, hogy nemcsak az érdekel, hogy el tudunk-e jutni az egyik városból a másikba, hanem az is, hogy utazásunk során az átszállások is ésszerűek legyenek, ami azt jelenti, hogy ha több járattal utazunk, akkor nézni kell átszálláskor az érkező járatnak legalább egy órával a rákövetkező indulás előtt meg kell érkeznie, és 6 óránál ne kelljen többet várnia.

Kérdés/Válasz

- Köszönöm a figyelmet!
- Kérdés/Válasz?
- Gyakorlás az Oracle Példatár feladatai:
 - 8.fejezet PL/SQL példái és feladatai